

Βρυξέλλες, 12 Μαΐου 2023
(OR. en)

9111/23

LIMITE

TELECOM 133
COMPET 417
MI 381
CODEC 806

Διοργανικός φάκελος:
2023/0046(COD)

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας: Προεδρία

Αποδέκτης: Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο

Αριθ. εγγρ. Επιτρ.: 6845/23

Θέμα: Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με μέτρα για τη μείωση του κόστους εγκατάστασης δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών gigabit και με την κατάργηση της οδηγίας 2014/61/ΕΕ (πράξη για τις υποδομές gigabit)
– Έκθεση προόδου

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Στις 23 Φεβρουαρίου 2023 η Επιτροπή ενέκρινε την πρόταση κανονισμού σχετικά με μέτρα για τη μείωση του κόστους εγκατάστασης δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών gigabit και με την κατάργηση της οδηγίας 2014/61/ΕΕ (πράξη για τις υποδομές gigabit)¹.
2. Η πρόταση δημοσιεύθηκε στο πλαίσιο των πρωτοβουλιών της Επιτροπής για τη συνδεσιμότητα, παράλληλα αφενός με το σχέδιο σύστασης συνδεσιμότητας gigabit, με την οποία παρέχεται καθοδήγηση στις εθνικές ρυθμιστικές αρχές σχετικά με τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται στους παράγοντες της αγοράς με ΣΙΑ, και αφετέρου με τη διερευνητική διαβούλευση που δρομολογήθηκε για το μέλλον του τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και των υποδομών του.

¹ Έγγρ. 6845/23.

3. Κύριος στόχος της πρότασης, η οποία βασίζεται στο άρθρο 114 της ΣΛΕΕ, είναι να μειωθεί το αδικαιολόγητα υψηλό κόστος της εγκατάστασης υποδομών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, το οποίο οφείλεται εν μέρει στις διαδικασίες χορήγησης αδειών πριν από την εγκατάσταση ή την αναβάθμιση των δικτύων. Οι διαδικασίες αυτές εξακολουθούν να είναι πολύπλοκες, ενίοτε χρονοβόρες, και διαφορετικές μεταξύ των κρατών μελών. Στόχος της πρότασης είναι, επίσης, η επιτάχυνση της εγκατάστασης των δικτύων, η παροχή ασφάλειας δικαίου και διαφάνειας για όλους τους εμπλεκόμενους οικονομικούς παράγοντες και η πρόβλεψη αποτελεσματικότερων διαδικασιών σχεδιασμού και εγκατάστασης για τους φορείς εκμετάλλευσης δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Στην πρόταση εξετάζεται επίσης η εγκατάσταση ενδοκτιριακών υλικών υποδομών και η πρόσβαση σε αυτές. Η πρόταση αναμένεται να διευκολύνει τις διασυνοριακές εφαρμογές που απαιτούν καθολική παρουσία δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας (VHCN) και να επιτρέψει στα ενδιαφερόμενα μέρη, τους φορείς εκμετάλλευσης ηλεκτρονικών επικοινωνιών, τους κατασκευαστές εξοπλισμού ή τις τεχνικές εταιρείες να επιτύχουν καλύτερες οικονομίες κλίμακας.
4. Στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αρμόδια επιτροπή για τις διαπραγματεύσεις σχετικά με τη νομοθετική πράξη για τις υποδομές gigabit ορίστηκε η Επιτροπή Βιομηχανίας, Έρευνας και Ενέργειας (ITRE). Εισηγητής είναι ο βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κ. Alin Mituta (Renew Europe, PM). Η διαπραγματευτική εντολή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου έχει προγραμματιστεί να εγκριθεί κατά το τέταρτο τρίμηνο του 2023.
5. Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και η Επιτροπή των Περιφερειών έχουν κληθεί να γνωμοδοτήσουν επί της πρότασης.

II. ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

6. Στο Συμβούλιο, η εξέταση της πρότασης έχει ανατεθεί στην Ομάδα «Τηλεπικοινωνίες και κοινωνία της πληροφορίας» (εφεξής: Ομάδα TELECOM). Η Ομάδα TELECOM ξεκίνησε τις συζητήσεις επί της πρότασης στις 7 Μαρτίου 2023. Κατά τις επτά συνεδριάσεις που πραγματοποιήθηκαν στη συνέχεια έως τις 2 Μαΐου 2023, παράλληλα με τη λεπτομερή παρουσίαση από την Επιτροπή της συνοδευτικής εκτίμησης επιπτώσεων και των άρθρων και αιτιολογικών σκέψεων, οι αντιπροσωπίες προέβησαν σε μια πρώτη ανταλλαγή απόψεων σχετικά με τις διατάξεις της πρότασης.
7. Όσον αφορά την παρούσα κατάσταση, η σουηδική Προεδρία έχει ζητήσει από τα κράτη μέλη να υποβάλουν τις λεπτομερείς παρατηρήσεις τους σχετικά με την πρόταση.

8. Σε γενικές γραμμές, τα κράτη μέλη επικρότησαν την πρόταση και τους στόχους για την εγκατάσταση δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας και τη μείωση του κόστους, καθώς και για πιο εναρμονισμένες διαδικασίες και την αντιμετώπιση των ελλείψεων της ισχύουσας οδηγίας για τη μείωση του κόστους των ευρυζωνικών υπηρεσιών. Οι διεξοδικές συζητήσεις που έχουν πραγματοποιηθεί μέχρι στιγμής έχουν αναδείξει ορισμένα θέματα στα οποία η Προεδρία θα πρέπει να δώσει ιδιαίτερη προσοχή κατά την εκπόνηση συμβιβαστικής πρότασης για τις αντιπροσωπίες. Τα θέματα αυτά είναι, ειδικότερα, τα εξής:

α) Σιωπηρή έγκριση

Η πρόταση περιέχει λεπτομερείς κανόνες για τη διαδικασία χορήγησης αδειών και δικαιωμάτων διέλευσης. Προβλέπει ότι, σε περίπτωση αδικαιολόγητης καθυστέρησης κατά τη διαδικασία χορήγησης αδειών από πλευράς αρμόδιας αρχής που δεν τηρεί την καθορισμένη προθεσμία, η άδεια θεωρείται χορηγηθείσα.

Αρκετά κράτη μέλη έχουν επισημάνει ότι ένα τέτοιο σύστημα «σιωπηρής» έγκρισης των αδειών ενδέχεται να προσκρούει στις συνταγματικές τους ρυθμίσεις όσον αφορά την αυτονομία και το εύρος των εξουσιών των τοπικών αρχών τους και, σε ορισμένες περιπτώσεις, μπορεί επίσης να παραβιάζει δικαιώματα ιδιοκτησίας τρίτων. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη πρέπει να εξετάσουν περαιτέρω τη συμβατότητα της διάταξης αυτής με τις εθνικές τους νομοθεσίες. Δεδομένης της ευαίσθητης νομικής φύσης της «σιωπηρής» έγκρισης, ενδεχομένως να χρειαστεί επίσης η επεξεργασία των σχετικών ορισμών.

β) Γνωστοποίηση εργασιών σε κρίσιμες υποδομές

Η πρόταση απαιτεί από τους φορείς εκμετάλλευσης δικτύων να καθιστούν διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με προγραμματισμένα τεχνικά έργα στις υλικές τους υποδομές. Ωστόσο, τα κράτη μέλη προσδιορίζουν, βάσει δεόντως αιτιολογημένων και αναλογικών λόγων, τα τεχνικά έργα που αφορούν κρίσιμες εθνικές υποδομές ή την εθνική ασφάλεια, αιτιολογώντας γιατί τα εν λόγω τεχνικά έργα δεν υπόκεινται στην υποχρέωση αυτή. Η πρόταση προβλέπει ότι οι πληροφορίες αυτές δημοσιεύονται μέσω ενιαίου σημείου πληροφόρησης και κοινοποιούνται στην Επιτροπή.

Ορισμένα κράτη μέλη μπορούν να απόσχουν από τη δημοσιοποίηση πληροφοριών για έργα σε εγκαταστάσεις κρίσιμων εθνικών υποδομών ή για τις εγκαταστάσεις αυτές και από την κοινοποίηση των πληροφοριών αυτών στην Επιτροπή. Επιπλέον, τα κράτη μέλη και οι φορείς εκμετάλλευσης κρίσιμων υποδομών υπέχουν επίσης υποχρεώσεις βάσει της οδηγίας για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων² και, ως εκ τούτου, πρέπει να εξεταστεί περαιτέρω η αλληλεπίδραση μεταξύ των διατάξεων της πράξης για τις υποδομές gigabit και της εν λόγω οδηγίας για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων.

γ) Νομική μορφή της πρότασης

Για μεγαλύτερη εναρμόνιση, στην πρόταση έχει δοθεί η νομική μορφή του άμεσο εφαρμοστέου κανονισμού αντί της οδηγίας για τη μείωση του κόστους των ευρυζωνικών υπηρεσιών, την οποία έρχεται να αντικαταστήσει. Η Επιτροπή κρίνει ότι το άμεσο αποτέλεσμα είναι απαραίτητο από την άποψη των εμπορικών διαπραγματεύσεων, καθώς έτσι μειώνονται οι επενδυτικοί κίνδυνοι και αυξάνεται η προβλεψιμότητα για τους παράγοντες της αγοράς, αποφεύγοντας περιττές καθυστερήσεις στην εγκατάσταση των δικτύων.

Ορισμένα κράτη μέλη έχουν επισημάνει ότι η αλλαγή της νομικής μορφής μπορεί να δημιουργήσει δυσκολίες σε χώρες με ομοσπονδιακό σύστημα, όπου οι διάφορες νομικές διατάξεις που σχετίζονται με το αντικείμενο της πρότασης μπορεί να διαφέρουν από περιφέρεια σε περιφέρεια. Η άμεση εφαρμογή εγείρει επίσης το ερώτημα κατά πόσον μπορεί να εξασφαλιστεί επαρκής ευελιξία για τα κράτη μέλη που επιθυμούν να υπερβούν τις απαιτήσεις της πρότασης, όπου ενδείκνυται, ή να επιτραπεί η συνεκτίμηση των ιδιαίτερων εθνικών περιστάσεων.

δ) Κατευθυντήριες οδηγίες και εκτελεστικές αρμοδιότητες

Η πρόταση προβλέπει τη δυνατότητα της Επιτροπής να εκδίδει κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων για τον συντονισμό των τεχνικών έργων και την πρόσβαση τόσο στις υφιστάμενες υλικές υποδομές όσο και στις ενδοκτιριακές υποδομές. Αναθέτει στην Επιτροπή να προσδιορίζει, μέσω εκτελεστικής πράξης, τις κατηγορίες εγκατάστασης που θα εξαιρούνται από τις διαδικασίες χορήγησης αδειών στα κράτη μέλη.

² Οδηγία (ΕΕ) 2022/2557 για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων

Ορισμένα κράτη μέλη δεν συμφωνούν με την ανάγκη παροχής κατευθυντηρίων οδηγιών από την Επιτροπή σχετικά με τα ζητήματα αυτά ή θεωρούν ότι θα ήταν πιο χρήσιμες οι οδηγίες από τον BEREC, ως εναλλακτική λύση. Θα πρέπει επίσης να συζητηθεί περαιτέρω η ανάθεση εκτελεστικών αρμοδιοτήτων στην Επιτροπή για τον προσδιορισμό εξαιρέσεων από τις διαδικασίες χορήγησης αδειών στα κράτη μέλη.

ε) Ενιαία σημεία πληροφόρησης

Δεδομένου ότι αρκετά από τα κράτη μέλη διαθέτουν ήδη λειτουργικές λύσεις για σημεία πληροφόρησης σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο, χρειάζονται περαιτέρω διευκρινίσεις σχετικά με πτυχές όπως ποια μέρη της διαδικασίας χορήγησης αδειών θα πρέπει να χειρίζεται το ενιαίο σημείο πληροφόρησης, ποιες θα είναι οι λεπτομέρειες της επιγραμμικής πρόσβασης και ποιος έχει την κυριότητα των δεδομένων που παρέχονται μέσω του ενιαίου σημείου πληροφόρησης σε ηλεκτρονική μορφή, καθώς και ποιο είναι το κόστος και το χρονοδιάγραμμα που απαιτείται για τη δημιουργία και τη λειτουργία των εν λόγω σημείων πληροφόρησης από τα κράτη μέλη.

στ) Τεχνολογική ουδετερότητα

Οι διατάξεις σχετικά με τις ενδοκτιριακές υλικές υποδομές απαιτούν την εγκατάσταση καλωδίων οπτικών ινών, εξαιρουμένων των ομοαξονικών καλωδίων. Ορισμένα κράτη μέλη θα προτιμούσαν να συμπεριλαμβάνονται και τα καλώδια αυτά, με την αποφυγή αποκλειστικών αναφορών στα καλώδια οπτικών ινών και με τη χρήση τεχνολογικά ουδέτερων όρων και απαιτήσεων, όπως η ποιότητα ή η ταχύτητα. Αυτή η ουδέτερη προσέγγιση θα μπορούσε να εφαρμοστεί και για να αποφευχθεί η αναφορά «έτοιμο-για-οπτική-ίνα» στη σχετική ετικέτα και στο σύστημα πιστοποίησης.

9. Η σουηδική Προεδρία προτίθεται να συνεχίσει τις εργασίες επί της πρότασης αυτής κατά τη διάρκεια της θητείας της και θα προετοιμάσει την ομαλή παράδοσή της στην αναλαμβάνουσα ισπανική Προεδρία.

III. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η EMA καλείται να σημειώσει την παρούσα έκθεση προόδου της Προεδρίας, με σκοπό την υποβολή της στο Συμβούλιο «Μεταφορές, Τηλεπικοινωνίες και Ενέργεια (Τηλεπικοινωνίες)» κατά τη σύνοδό του στις 2 Ιουνίου 2023.